

K O O P I A

PÄRNU RAJOONI TOORAHVA SAADIKUTE NOUKOGU
TAITEVKOMITEE

O T S U S Nr. 26

5. veebruaril 1964. Pärnus

KOOPIA
ÕIGE

Jaan Petrovski
Hele Lemme Kõne
17.09.1997

PARNU RAJOONI LOODUSE KAITSEST

Looduslikult kaunite kohtade, parkide, põliste puude, rändrahnude ja teiste kaitset väärvate looduslike objektide säilitamiseks kooskõlas Eesti NSV Ülemnõukogu 7. juuni 1957. a. seadusega «Eesti NSV looduse kaitsest» ning Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi otsusega 28. juulist 1962. a. Pärnu Rajooni TSN Täitevkomitee

o t s u s t a b:

1. Võtta riikliku looduskaitse alla Pärnu rajoonis kohaliku tähtsust omavad objektid vastavalt lisale nr. 1.
 2. Avaldada otsuse lisana nr. 2 riikliku looduskaitse alla võetud vabariikliku tähtsusega objektide nimekiri ja lisana nr. 3 riikliku looduskaitse alla võetud vabariikliku ja kohaliku tähtsusega looduse üksikobjektide kaitse korraldamise eeskirjad, mis on kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsuse juhataja käskkirjaga nr. 80/29. aprillist 1963. a.
 3. Kohustada kolhooside, sovhooside, asutuste ja ettevõtete juhtkonda, kelle maavalduse piires asuvad riikliku kaitse alla võetud objektid:
 - a) määrama igale objektile selle kaitse ja hooldamise eest vastutav töötaja;
 - b) puisteed, pargid ja maastikulised objektid hoidma korras ja puhastama kuivanud puudest, okstest ja prahist igal kevadel hiljemalt esimeseks maiks.
 4. Massiivsete läbiviimise riikliku kaitse alla võetud maastiku üksikelementide ja parkide piires tuleb kooskõlastada rajooni TSN täitevkomitee looduskaitse komisjoniga.
- Crituste korraldajatel tuleb ürituste läbiviimise käigus rikutud ja prahistatud kohad korrastada kolme päeva jooksul pärast ürituste toimumist

Pealmine № 28
 Herraühendustöö komitee
 Ташкентский районный ЦУП
 1-й секретариат кустей.

Lodumisele antud 16. III 1964.
 Trükkimisele antud 6. IV 1964.
 Paber 60268, 1/10. Trükkimise maksumus 1,25
 Tšuklav 2000. № 00753. Tallinn nr. 1428
 Trükkimise koht "Pärnu trükk",
 Pärnu, Honimiko v. 4

TASUTA

**KOOPIA
 ÕIGE**

Lisa nr. 1

Pärnu Rajooni TSN Täitevkomitee
otsuse 5. veebr. 1964. a. nr. 25 juurde.

I. Maastikuline keeluala — Kurgja-Linnutaja.

Asub Rõusa külanõukogus C. R. Jakobsoni Talumuuseumi, «Sirbi ja Vasara» kolhoosi ja Vändra metskonna maa-alal. Keeluala haarab end. Kurgja-Linnutaja talumaad ja Vändra metskonna kvartalid nr. 181 ja 182.

II. Maastikuline keeluala — Rannametsa luited ja Tolkuse raba.

Asub Uulu külanõukogus Pärnu Metsamajandi maa-alal. Keeluala haarab maa-ala, mida piirab lõunast Timmkanal, läänest k/a. «Kommunisti Lipp», põhjast Pärnu Metsamajandi Surju metskonna kv. 39 ja 40 põhjasiht ja k/a. «Kommunisti Lipp» piir., idast Soornetsa ja Võidut kolhoosi piirid.

III. Botaanilis-zooloogiline keeluala Sangelaid.

Asub Kihnu külanõukogus Riikliku reservmaana, hõlmab Sangelaidu ja sellest 300 m raadiuses olevad madalikud ja veed.

IV. Arheoloogiline keeluala — Allikukivi karsti-koopad ja allikas.

Asub Tihemetsa külanõukogus «1. Mai» kolhoosi ja Pärnu Teedevalitsuse maa-alal. Keeluala haarab Tartu—Pärnu maantee ja endise Tartu—Pärnu maantee vahelise ala ning põhja pool Tartu—Pärnu maanteed ojast lääne suunas 300 m ja põhja suunas 500 m heinamaa ja metsaga kaetud ala.

Metsad.

1. Reiu metskonna kvartalid nr. 77, 79, 80, 82, 83, 85, 86, 88, 89, 92 ja 93 — Uulu k/n.
2. Valgerand (Reiu metskonna kvartalid 44, 45 ja 46 ja riigi reservmaa) — Sauga k/n.
3. Tõstamaa metskonna kvartalid nr. 191—194 — Kihnu k/n.
4. Naissoo lammik — kolh. Tammarumaa-alal — Koonga k/n.

5. Looduskaitse objektide ning looduskaitsealaste eeskirjade rikkumise juhtudest informeerida viivitamatult rajooni TSN täitevkomitee looduskaitse komisjoni.

6. Teha teatavaks, et ametliiskuid ja kodanikke, kes on süüdi looduskaitse eeskirjade rikkumises, karitse all olevate looduslike objektide rikkumises või hävitamises, karistatakse Eesri NSV Ministrite Nõukogu 1963. a. 12. jaanuari määruse nr. 9 alusel administratiivkorras rahatrahviga järgmises ulatuses: ametliiskuid kuni 50 rublaga, kodanikke kuni 10 rublaga.

Järelevatse selle määruse täitmise üle panna miilitsaosakonnale (sm. Raidla) ja looduskaitse komisjonile (sm. Päriel).

7. Käesolev otsus avaldada ajalehes «Pärnu Kommunist».

Pärnu Rajooni TSN Täitevkomitee
esimees: (E. Saar)
Pärnu Rajooni TSN Täitevkomitee
sekretär: (L. Orgvce)

KOOPIA
ÕIGE

[Handwritten signature]

- 6. Rõusa park — L. Koidula nim. kolhoosi ja Vändra metskonna maa-alal.
- 7. Kurgja kalmistu metsapark — pindalalt 1 ha. C. R. Jakobsoni Talumuuseumi maa-alal.
- 8. Kurgja park — C. R. Jakobsoni Talumuuseumi ja «Sirbi ja Vasara» kolhoosi maa-alal.
- 9. Sargava park — «Sirbi ja Vasara» kolhoosi maa-alal. jõe vasakpoolsel kaldal, endise Sargava talu kohal.

Aluste külanõukogus:

- 10. Pärnjõe park — Pärnjõe sovhoosi keskusel.
- 11. End. Kadaka kooli park — Vändra kolhoosi maa-alal.

Tori külanõukogus:

- 12. Tori park — Tori nädissovhoosi maa-alal.

Kaisma külanõukogus:

- 13. Kaisma park — Kaisma kolhoosi maa-alal.
- 14. Kõnnu park — Kaisma kolhoosi maa-alal.

Tihemetsa külanõukogus:

- 15. Allikukivi park — Allikukivi rahvamaja maa-alal.

Tali külanõukogus:

- 16. Tali park — Tali 8-kl. kooli maa-alal.

Saarde külanõukogus:

- 17. Jäärja park — Nõrme sovhoosi ja Kõlgi-Nõrme Nädis-metsamajandi maa-alal.

Häädemeeste külanõukogus:

- 18. Arumetsa park (end. Kirikumõisa park) — kolh. «Parti-sane» maa-alal.
- 19. Häädemeeste park — külanõukogu maa-alal.

Uulu külanõukogus:

- 20. Uulu park — Uulu rahvamaja maa-alal.
- 21. Surju park — Surju sovhoosi maa-alal.
- 22. Vaskraama park — Sindi sovhoosi maa-alal.

- 5. Salumägi — metsaga kaetud kruusasejandik kolh. «Ühis-jõud» maa-alal — Varbla k/n.
- 6. Jäärja metskonna kvartalid nr. 123 (37 ha) ja 140 (35 ha) — Saarde k/n.
- 7. Kariste metskonna kvartalid nr. 143 — Kose mägi — Tihemetsa k/n.
- 8. Kivikupitse mägi — Orajõe metskonna kv. nr. 153 lit. 7 ja kv. nr. 160 lit. 10 ja 11-12.
- 9. Surju metskonna kvartalid 242, 245, 268 ja 269. Põhjaast-lõunasse läbiiva metsaga kaetud liivasejandik 150—250 m lai- selt ja 5 km pikkuselt — Uulu k/n.

Botaanilised ja zooloogilised kaitsealad.

- 1. Metskuukressi kasvuala — Surju metskonna kv. nr. 227 — Uulu k/n.
- 2. Metsküüslaugu kasvuala — Surju Metskonna kv. nr. 227 — Uulu k/n.
- 3. Kuldkinga kasvuala — Audru metskonna kv. nr. 70 — Seliste k/n.
- 4. Hariliku jugapuu levimisala — Audru metskonna kv. nr. 153 ja 154 — Audru k/n.
- 5. Hariliku jugapuu levimisala — Tõstamaa metskonna kv. nr. 138 ja 146 — Seliste k/n.

Maastikulisel üksikelemendid.

- 1. Kõnnu kalmistu park — kolh. «Võit» territooriumil Timmi- kantsi lähedal asuv jõe ääres.
- 2. Ohjakivi jõe ääres nn. Vardja kosk Halliste jõel — Tihemetsa k/n.

Pargid.

Vändra alevis:

- 1. Kõnnu park.
- 2. Noortepark.
- 3. Lastepark.

Rõusa külanõukogus:

- 4. Kirikumõisa park — L. Koidula nim. kolhoosi maa-alal.
- 5. L. Koidula sünnikoha park — L. Koidula nim. kolhoosi maa-alal.

Taali külanõukogus:

23. Taali park (end. Taali kirikumõisa park) — Pärnu Metsa-
majandi maa-alal.
24. Taali park (end. Taali mõisa park) — Tori nädissovhoosi
maa-alal.
25. Urumarja park — Urumarja kooli maa-alal.

Are külanõukogus:

26. Are park — Niidu kolhoosi ja Are k/n. maa-alal.
27. Pärnu-Jaaguvi park — Koondise EPT Pärnu osakonna
maa-alal.

Halinga külanõukogus:

28. Kaelase park — Kaelase kooli maa-alal.
29. Audru sovhoosi park — Audru sovhoosi maa-alal.

Audru külanõukogus:

30. Audru park (end. Kirikumõisa park) — koondise EPT
Pärnu osakonna maa-alal.

Tõstamaa külanõukogus:

31. Tõstamaa park — Tõstamaa sovhoosi ja Tõstamaa kesk-
kooli maa-alal.

Kõnnu külanõukogus:

32. Metsa park — Oihelma sovhoosi maa-alal.
33. Üdremäe park — Oihelma sovhoosi keskusel.
34. Rõõsa park — Tahmaru kolhoosi maa-alal.
35. Põdja park — «Uute Radade» kolhoosi maa-alal.
36. Põrgi mägi (peoplats Kalli külas) — «Uute Radade»
kolhoosi maa-alal.

Varbla külanõukogus:

37. Illuste park — kolhoosi «Uhisjõud» maa-alal.
38. Mõtsu park — kolhoosi «Külvaja» maa-alal.
39. Paadremaa park — kolhoosi «Külvaja» maa-alal.

Rändrahnuud

1. Arumetsa rändrahnud — kõrgusega 5,5 m ja ümbermõõduga
20 m Arumetsa külas «Partisani» kolhoosi maa-alal — Hääde-
meeste k/n.

2. Rändrahnud — Ahnu saare Turu külas. Kihnu k/n.
3. «Kassikivi» — ümbermõõt 14 m. Varbla metskonnas
Nõmme küla lähedal — Varbla k/n.

Puud

Rõusa külanõukogus:

1. Pärn, kaheharuline, C. R. Jakobsoni istutatud, «Sirbi ja
Vasara» kolhoosi maa-alal, Kurgja tee ja Samliku teearu vahel.
Ümbermõõt 40 sm, kõrgus 4,4 m.
2. Pärn — «Sirbi ja Vasara» kolhoosi maa-alal. Kurgja talu
õuepärn, C. R. Jakobsoni istutatud. Ümbermõõt 2,5 m.
3. Männid (2) — «Sirbi ja Vasara» kolhoosi maa-alal. Pärnu
jõe parempoolsel kaldal. Ümbermõõt lõunapoolsel 1,72 ja põhja-
poolsel 1,63 m.
4. Kuusk — «Sirbi ja Vasara» kolhoosi maa-alal, end. Murru
talu maal. Kuusk on omapärase ja ilusa kasvukujuga.
5. Mänd — Vändra metskonna Männiku metsavahi õues —
ümbermõõt 1,81 m.
6. Künnapuu — Suurejõe kolhoosi maa-alal, end. Alttalu
maal, Pärnu jõe paternal kaldal, hiiehaua kohal, ümbermõõt
2,75 m.

Tihemetsa külanõukogus:

7. Ussikuusk — Massi metskonna Kutja vahtkonnas kv. nr.
160.
8. Vindi mänd — Kariste metskonnas Pütsepa vahtkonnas,
kv. 16.

Killingi-Nõmme linnas:

9. Kask (lõhisleheline) — Killingi-Nõmme keskkooli inter-
naadi aias.

Tali külanõukogus:

10. Tamm — Tali kolhoosi maa-alal, Nõukogude armee võit-
lejate vennashaual.
11. Pärn — Lanksaare sovhoosi maa-alal. Veelikse külas
Teearu pere õues. Ümbermõõt 5,50 m ja kõrgus 22 m.
12. Tamm — nn. «Rehemetsa tamm» — Lanksaare sovhoosi
Veelikse külas.

Surju külanõukogus:

13. Mänd — Karukäpäälgedega mänd Surju metskonnas kv.
nr. 81

Taali külanõukogus:

14. Määnd (2) — Sindi sumuast Pärnu poole. Pärnu—Paide tee eraldusribal.
15. Peksunäänd — kõver määnd Tammiste Invaliididekodu õues.

Audru külanõukogus:

16. Üssikausk — Mitsuini-nim. kolhoosi maa-alal. Uruste suruaita juures.
17. Tamm — Mitsuini-nim. kolhoosi maa-alal. Uruste suruaita juures.
18. Tamm — kalurikolhoosi «Nõukogude Partisan» maa-alal. Lina külas end. Mõisa pere õues.
19. Tamm — kalurikolhoosi «Nõukogude Partisan» maa-alal. Lemsi külas Koksi pere õues.
20. Pärnad — kalurikolhoosi «Nõukogude Partisan» maa-alal. Lina külas end. mõisaõuone ees.

Koonga külanõukogus:

21. Pärnad (5 tk.) — Oidrema sovhoosi maa-alal. Mikhli kiriku lähedal. Ümbermõõt 4,4 m, 2,5 m, 2,15 m, 2,17 m ja 2,44 m.

Varbla külanõukogus:

22. Tamm — kolhoosi «Ühisjõud» maa-alal. Oademeisa metsavahi maja lähedal. Ümbermõõt 3,5 m, kõrgus 18 m.
23. Tamm — kolhoosi «Ühisjõud» maa-alal. Paatsalu-Nehatu teest 50 m läände. Ümbermõõt 3,2 m, kõrgus 15 m.
24. Tamm — samast teest 200 m läände heinamaal. Ümbermõõt 2,5 m, kõrgus 15 m.
25. Tammed (2 tk.) — sama tee lähedal. Ümbermõõt 2,6 m, kõrgus 15 m.

Pärnu Rajooni TSN Täitevkomitee
sekretär: (L. ORGVEE)

**KOOPIA
ÕIGE**

I. Nigula Riiklik Looduskaitseala

asub Massiaru külanõukogus Kilingi-Nõmme näidismetsa-majandi Urissaare ja Jäärja metskonna piires. Looduskaitseala haarab Nigula raba koos juurdekuuluva metsaga, kokku 2730 ha suuruses.

II. Riiklikud botaanilis-zooloogilised keelualad

1. «Näisi raba» — asub Koonga külanõukogus Pärnu Metsamajandi Audru metskonna piires. Keeluala haarab «Näisi raba» pindalaga ca 1650 ha.
2. «Virussaare rabasaar» — asub Halinga külanõukogus, Pärnu Metsamajandi Audru metskonna piires. Keeluala haarab Virussaare rabasaare Maima rabas pindalaga ca 42 ha.
3. «Mikhli tammik» — asub Koonga külanõukogus Pärnu Metsamajandi Audru metskonna kvartalite 5, 6 ja 7 piires. Keeluala pindala on ca 91 ha.

III. Riiklik botaaniline keeluala

«Halliste puisniit» — asub Pärnu rajooni Tori külanõukogu ja Viljandi rajooni Kõpu külanõukogu piires. Keeluala hõlmab «Sädme» sovhoosi, Pärnu ja Viljandi metsamajandi ning riikliku reservmaad, kokku 265 ha pindalal.

IV. Pargid

1. Tihemeisa Põllumajanduse Mehhaniseerimise Tehnikumi park ja dendraarium — asub Tihemeisa külanõukogus samanimelise tehnikumi maa-alal.
2. Varbla metskonna juures asuv park — asub Varbla külanõukogus «Tähe» kolhoosi maa-alal.
3. Pootsi kooli park — asub Seliste külanõukogus Pootsi kooli maa-alal.
4. Põraveri park — asub Halinga külanõukogus Pärnu Metsamajandi Kõnnu metskonna piires.

V. Maastiku üksikelemendid

«Tori põrgu» — asub Tori külanõukogus Tori näidissovhoosi maa-alal. Põhjaend koopa Pärnu jõe vasakul kaldal 500 m pikkusel.

VI. Viijapuud

A. Kurmi selektsioonitüüp — asub Saarde külanõukogus Surju sovhoosi maa-alal 0,3 ha pinnal.

VII. Rändrahnud ja kivikütvid

1. Uue-Kabja rändrahn — asub Massiaru k/n. Massiaru kolhoosi maa-alal. Tuuliku külas Uue-Kabja talu lähedal — $x=3,3$ m, $y=21,5$ m.
2. Massu suurkivi — asub Varbla k/n. Massu, Ridase külas. $4,0 \times 2,5$ m, $y=15$ m.
3. Rehkeivi ehk Vanapagana kivi — asub Koonga k/n. «Uute Radade» kolhoosi Paimre külas. Lihula—Pärnu mnt. ääres. $7,6 \times 2,5$ m, $y=25$ m.
4. Võnnukivi e. Kalevipoja vesitaskukivi asub Taali k/n-s Pärnu jões, Urumarja koolimajast 100 m idasse. $9 \times 6 \times 5,5$ m, $y=22$ m. Rabakivi.
5. Kotkakivi — asub Sehste k/n. Pääranna kalurikolhoosi maa-alal. Manilau talu lähedal. $6,3 \times 2,5$ m. Granit.
6. Soo-otsa rändrahn — asub Surju k/n. Kilingi-Nõmme metskonna Soo-otsa vahtkonnas kv. nr. 48 $x=2,7$, $y=23,8$ m.
7. Rändrahn — asub Häädemeeste k/n. Kilingi-Nõmme näidismetsamajandi Laiksaare metskonna Arumetsa vahtkonnas kv. nr. 90. $6,4 \times 4,7 \times 3,1$, $y=18,4$ m.
8. Rändrahn — asub Häädemeeste k/n. Kilingi-Nõmme näidismetsamajandi Laiksaare metskonna Arumetsa vahtkonnas kv. nr. 123.
9. Rändrahn — asub Kabli k/n. Kilingi-Nõmme näidismetsamajandi Orajõe metskonna Kivitaru vahtkonna kv. nr. 142 Teaste raudteejaama lähedal. $6,1 \times 4,7 \times 2,2$ m, $y=17,6$ m.
10. Kalevipoja vesitaskukivi e. Viie valla piirikivi — asub Rõusa k/n. Suurejõe kolhoosi maa-alal Tellissaare lähedal. $7,8 \times 7,0 \times 3,9$ m, $y=23,9$ m.
11. Suur rändrahn «länessaru kivi» — asub Aluste k/n. Aluste kolhoosi maa-alal Aluste külas. $6,7 \times 4,7 \times 3,5$ m, $y=23,5$ m.
12. Ratta rändrahn — asub Aluste k/n. Päätalü külas, maanteest 150 m kaugusel. $5,5 \times 3,3 \times 2,1$ m, $y=15,2$ m.
13. Suur rändrahn — asub Kaisma k/n. Viluvere külas. Koolimaja varemetest ca 1 km. $6,8 \times 3,1 \times 2,4$ m, $y=19,0$ m.

14. Kivimuru k/n. — asub Kaisma k/n. Pärnjõe sovhoosi Villemi perest ca 2 km idas, soos. $6 \times 5 \times 4$ m, $y=19,1$ m.
15. Suur rändrahn — asub Aluste k/n. Väandra kolhoosi maa-alal. Vana-Vändrast 1 km Vihtra poole maantee ääres. $3,6 \times 3,2 \times 1,8$ m, $y=17,6$ m.

VIII. Põlised puud

1. Mänd — asub Tihemetsa k/n. «L. Mai» kolhoosi maa-alal Kärsu asunduses. $U=3,10$ m, $k=12,9$ m.
2. Mänd — asub Kilingi-Nõmme linnas Keskväijakul. $U=2,20$ m, $k=10$ m.
3. Tamm — asub Saare k/n. Nõmme sovhoosi maa-alal Kilingi-Nõmme—Tali tee ääres. $U=3,35$ m, $k=17,5$ m.
4. Kased (3 tk.) — asuvad Saarde k/n. Nõmme sovhoosi maa-alal Kilingi-Nõmme—Tali tee ääres. U keskmiselt 2,75 m, $k=27$ m.
5. Jalakas — asub Tali k/n. Tali kolhoosi maa-alal Laiksaare kooli lähedal. $U=4,30$ m, $k=32$ m.
6. Künnapuu — asub p. 5 näidatud kohas. $U=3,10$ m, $k=27$ m.
7. «Uduna tamm» — asub Koonga k/n. «Uute Radade» kolhoosi maa-alal Pärnu—Lihula mnt. ääres Paigre külas Uduna pere õues. $U=5$ m, $k=23$ m.
8. «Panga tamm» — asub Koonga k/n. «Uute Radade» kolhoosi maa-alal Pärnu—Lihula mnt. ääres Panga mäel. $U=3,55$ m, $k=22$ m.
9. «Pärna pärn» — asub Koonga k/n. Oidrema sovhoosi maa-alal. Oidrema asunduses Pärna pere lähedal. $U=3,95$ m, $k=17$ m.
10. Kadakas — asub Audru k/n. Audru sovhoosi maa-alal Malda külas Tamme pere lähedal. $U=0,46$ m, $k=4,25$ m.
11. Kadakad (2 tk.) — asuvad Audru k/n. Mõsurini-nim. kolhoosi maa-alal Tuuraste külas Lätika pere lähedal. $U=0,96$ m ja $0,66$ m, $k=8,25$ m ja $6,2$ m.
12. Tamm — asub Audru k/n. Koondise EPT Pärnu osakonna Audru lsehi pargis. $U=4,2$ m, $k=28$ m.
13. Pärnad (9 tk.) — asuvad Audru k/n. Jõõpre 7-kl. kooli õues. $U=3,90$ m, $k=23$ m.
14. Pärnad (3 tk.) — asuvad Kihnu k/n. kalurikolhoosi «Nõukogude Partisan» maa-alal end. mõisa pargis. $U=$ kuni 2,6 m, $k=16$ m.
15. «Kossu tamm» — asub kalurikolh. «Nõukogude Partisan» maa-alal Sääre külas. Suurim puu Kihnus.

16. Mänd — asub Surju k/n. Kilingi-Nõmme näidismetsamajandi Kilingi-Nõmme metskonna Valdimurru V/k. kv. nr. 114. Eriiline männi vorm. Ü=0,41 m, k=14 m.

17. Kask — asub Surju k/n. Kilingi-Nõmme näidismetsamajandi Kilingi metskonnas, Lähkma külas Kaasiku pere lähedal. Omapärase kujuga põõsakask. Ü=0,35, k=4,4 m.

18. Tammed (3 tk.) — asuvad Tõstamaa k/n. kolh. «Aren» maa-alal Kasina külas mererannal. Ü=5,5 m, 3,8 m ja 3,35 m, k=17 m, 18 m ja 16 m.

19. Pärnad (2 tk.) — asuvad Halinga k/n. Nurme kolh. maa-alal Vahenuurme külas. «Kai» — ü=2,8 m, k=17 m. «Mai» — ü=3 m ja k=18 m.

20. Pärn «Riinu» — asub Pärnu-Jaagupi alevis Leile tee ääres. Ü=4,4 m, k=22 m.

21. Pärnad (2 tk.) — Tori k/n. Võiera kooli õuel. Ü=3,15 m ja 2,55 m, k=16 m.

22. Künnapuu — Aluste k/n. Masso külas. Vändrast 7 km Pärnu poole tee ääres. «Ohvrijalakas». Ü=3,8 m, k=15 m.

23. Mänd — Kaisma k/n. Kaisma kolh. maa-alal end. Kaisma mõisa õues. «Oldekopi» mänd. Ü=3 m, k=15 m.

24. Mänd, omapärase võraga — asub Kaisma kolh. maa-alal Kergu külas. Ü=1,95 m, k=10 m.

25. Tamm — «Arametsa tamm» asub Kaisma k/n. Kaisma kolh. maa-alal Kergu külas. Ü=4,35 m, k=18 m.

26. Tammed (2 tk.) — «Paisu tammed» asuvad Kaisma k/n. Kaisma kolh. maa-alal. Kergu külas Paisu pere lähedal. Ü=4,35 m, k=22 m ja 20 m.

27. Tammed (2 tk.) — «Pedametsa tammed» — asuvad Kaisma k/n. Kaisma kolh. maa-alal Kergu—Pärnu-Jaagupi tee ääres Pedametsa lähedal. Ü=5,70 m ja 5,55 m, k=20 m ja 18 m.

28. Mänd — asub Kaisma k/n. Allika küla Peedi pere lähedal. Ü=3,65 m, k=8,5 m.

29. Mänd — «Päkapiku mänd» — asub Tori k/n. «Sädeme» sovh. maa-alal Jõesuu külas. Omapärase kujuga mänd. Ü=1,37 m, k=3,4 m.

Riikiiku looduskaitsse alla võetud vabariikliku ja kohaliku tähtsusega parkide kaitsse korraldamise eeskiri

1. Parkide riikiiku kaitsse ülesandeks on parandada eianikonna elutingimusi, luua võimalusi kultuurseks puhkuseks ning pargindusealaseks teaduslikuks uurimistööks. Seega tuleb parke kaitssta sanitaar-hügieenilistel, esteetilistel ja teaduslikel eesmärkidel.

2. Keelata riikiiku kaitsse alla võetud parkides igasugune puude ja põõsaste vigastamine ning raiumine (välja arvatud samitaarraid kooskõlastatult kohaliku metsamajandiga ning raied, mis on seotud parkides kujunduse muutmisega kooskõlas käesoleva eeskirja punktiga nr. 4, karjatamine, igasuguste kaeviste kaevamine, masinate ja seadmete parkimine, kütetööde hooldmine, masinatega sõitmine väljaspool selleks ettenähtud teid, igasugune prahistamine ning muud parki ja selle üldilmet kahjustavad tegevused).

3. Parkidesse uute ehituste püstitamise, olemasolevate ka-pitaalsete varemete lõhkumine ning läbi parkide elektriliini- ja teetrasside rajamine tuleb kooskõlastada Metsamajanduse ja Looduskaitsse Peavalitsusega.

4. Lubada riikiiku kaitsse alla võetud parkide kujunduse muutmist ainult projektiteerimisorganisatsiooni või vastava eriala spetsialisti poolt koostatud ning Metsamajanduse ja Looduskaitsse Peavalitsuses kinnitatud projekti või skeemi (koos tööde loeteluga) järgi.

5. Maavaldajad on kohustatud oma maavalduse piires ole-vaid parke kaitsma ning hooldama ja korrastama vastavalt Met-samajanduse ja Looduskaitsse Peavalitsuse poolt antud juhendi-tele

H. LUIK,

Looduskaitsse Valitsuse juhataja

Pärnu Rajooni TSN Täitevkomitee sekretär: (L. ORGVEE)

Riikliku looduskaitse alla võetud vabariikliku ja kohaliku tähtsusega geoloogiliste ja maastikuliste üksikobjektide kaitse korraldamise eeskiri

1. Geoloogiliste ja maastikuliste üksikobjektide (üksikale-mentide) riikliku kaitse eesmärgiks on säilitada meie haruldase-maid ja teaduslikult huvitavamaid rändrahnne ja kivikülve, alus-põhja paljandeid, jugasid, meteoriidikraatreid, koopaid, karsti-alasid, maapinnavorme, veekogusid ning looduslikult kauneid puhkekohti.
2. Riikliku kaitse alla võetud geoloogiliste ja maastikuliste üksikobjektide säilitamise eesmärgil on keelatud:
 - a) rändrahnude ja kivikülvide kahjustamine ja loo-dusliku ilme ning asukoha muutmine, samuti nende lä-hima ümbruse risustamine;
 - b) aluspõhja paljanditest, jugade astangulest, meteoriidi-kraatritest või muudest koobastest pae (lubjakivi ja dolomiidi) murdmise või muu kaevandamine (kui see pole seotud objektide loodamisega paljandite ja koobaste rikkumine ning jm. sissekaevamise teel, jugade veejõu kasutamise eesmärgel);
 - c) nende suurendamine, jõesängi süvendamine ja risusta-mine või muu muul viisil paljandite, jugade, meteoriidi-kraatrite ja koobaste ilme ning nende lähema ümbruse loodus-liku muutmise või muutmine;
 - d) karstiladadel pae murdmine, kruusa ja liiva kaevanda-mine, pae- ja liivapõhja reovete juhtimine karstilehtritesse ning karstivõrkude loodustliku ilme igasugusel muul viisil rikkumine;
 - e) mägede, kuplite, orgude, astangute jt. pinnavormide loodustliku ilme rikkumine neist maavarade kaevandamise, lageraie või mõnel muul teel;
 - f) järvede, jõgede ja allikate veetaseme muutmine, vete risustamine ja reostamine ning loodustliku ilme muutmine; nende kallaste rikkumine ning loodustliku ilme muutmine;
 - g) looduslikult kaunites puhkekohtades liiva, kruusa jm. kaevandamine, lageraie, kasvavate puude ja põõsaste vi-gastamine, vete reostamine, aia prahistamine või mingil muul viisil rikkumine.

3. Turistidel ja ekskursioonidel kasutada riikliku loodus-kaitse alla kuuluvate objektide külastamisel autode parkimisel selleks ettenähtud kohti.

4. Uute ehitiste püstitamine geoloogilistele ja maastikulis-tele üksikobjektidele või nende otsesesse lähedusse, kuivendusvete juhtimine karstilehtritesse jt. tööd, mis muudavad suuremal või vähemal määral kaitsealuste objektide või nende lähema ümb-ruse loodustliku ilmet, tulevad kooskõlastada vastava rajooni TSN täitevkomitee looduskaitse komisjoniga ning vabariikliku tähtsusega objektide korral ka Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsusega.

H. LUUK

Looduskaitse Valitsuse juhataja

Riikliku looduskaitse alla võetud vabariikliku ja kohaliku tähtsusega zooloogiliste üksikobjektide kaitse korraldamise eeskiri

1. Zooloogiliste objektide riikliku kaitse eesmärgiks on säilitada Eesti NSV-s esinevaid huvitavaid loomakooslusi ning haruldasi, teaduslikult huvipakkuvaid või rahvamajanduse seisukohalt kasulikke loomaliike, samuti luua meie vabariigis pesitsevatele ja läbirändel peatuvaatele lindudele ohutuid pesitsemis- ja rändetingimusi.

2. Riikliku kaitse alla võetud loomaliikide säilitamise eesmärgil on keelatud:

- kaitsealuseid loomi jälitada, püüda või tappa ükskõik missugusel viisil, samuti hävitada nende pesapaiku, rüüstata pesi ja häirida poegi pesades;
- Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsuse loata muuta looduslikke tingimusi kolkaste ja must-loonekurgede pesade ümbruses 200 m raadiusega;
- lauulindude püüdmine puurispidamise või mõnel muul eesmärgil ja nende müük;
- meisaspelgate (metsakuklase ja saukuklase) pesade kuhilate rüüstamine või vigastamine, samuti sipelgate, nende nukkude ja pesaainese kogumine mistahes eesmärgil.

Märkus: Metsamajanduse organite, teaduslike asutuste või õppeasutuste poolt sipelgatepeade umberasustamine, poollitamine ja paljundamine metsakaitse eesmärgil on lubatud.

3. Kolkaste ja must-loonekurgede filmimist ja fotografeerimist nende pesapaikadel lubatakse ainult kooskõlastatult Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsusega.

4. Riikliku kaitse all olevate, kuid rahvamajanduslikku tähtsust omavate loomaliikide kütmine on lubatud vaid Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsuse poolt väljaantud erilubade alusel.

5. Juhuslikult püümistesse sattunud kaitse alla kuuluvad loomad tuleb vältimata vabastada. Mõrdadesse sattunud lindudele väljapääsu tagamiseks tuleb kalapüügrajoonides kuivatada mördasid avatud päradega. Looduskaitse all olevate vigastatud

Riikliku looduskaitse alla võetud vabariikliku ja kohaliku tähtsusega botaaniliste üksikobjektide kaitse korraldamise eeskiri

1. Botaaniliste objektide riikliku kaitse eesmärgiks on säilitada meie väärtuslikumaid dendraariume, katsekultuure, viljapuuaedu ja viljapuid, metsaosi, puude rühmi ja salusid, puisteid ning üksikuid põliseid või muul põhjusel kaitset väärivald puid ja põõsaid, samuti Eesti NSV-s esinevaid haruldasi, teaduslikult huvipakkuvaid või dekoratiivseid taimeliike.

2. Riikliku kaitse alla võetud botaaniliste üksikobjektide säilitamise eesmärgil on keelatud:

- dendraariumide, katsekultuuride, viljapuuaedade, metsaosade, puude rühmade, salude ja puisteede raiumine, rikkumine või kahjustamine;
- üksikult kasvavate viljapuude ning põliste või haruldaste puude raiumine, nende võra, tüve ja juurestiku rikkumine või kahjustamine ning puude lähema ümbruse rüüstamine;
- liigina kaitse all olevate haruldaste taimede mürdmine või puude raiumine, vigastamine (puude koormimine, okste mürdmine jms) või mõnel muul viisil nende kahjustamine kõikjal, kus nad esinevad Eesti NSV looduslikus taimkattes. Nende kõrbaarset kogumist võib lubada ainult Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsus. Aladel, kus esineb riikliku kaitse all olevaid taimi, on lubatud ainult selline maa-alade kasutamise viis, mis ei ohusta nende taimeliikide olemasolu;
- liigina kaitse all olevate dekoratiivsete taimede kogumine mitteteaduslikel eesmärkidel ja müük.

3. Dendraariumide, katsekultuuride ja viljapuuaedade rekonstrueerimine tuleb kooskõlastada Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsusega.

4. Maavaldajad on kohustatud oma maavalduse piires olevalid objektid kaitsema ja hoolidama.

H. LUIK,

Looduskaitse Valitsuse juhataja

või surma saanud loomade ja lindude — kolkad, loonekured, sookurg, karu, hirm, maraal, fendorav ja kobras — leiust tüübi teatada koheselt Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsusele. Lindude ja loomade püüdmine mürgistamiseks teaduslike asutuste poolt on lubatud aasta läbi ja igal pool.

6. Kohtades, kus loomad võivad tekitada tunduvalt majanduslikku kahju, võib Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsuse eriloal kültida kaitse all olevaid loomaliike nende arvukuse vähendamiseks, sugupoolse arvulise vahetorra reguleerimiseks, sarnitaarse seisukorra parandamiseks (võllus epideemiate ja parasiitide hävitamiseks) ning teaduslike uurimisasutuste esitlisel piiratud arvul ka kollekteerimiseks. Keelatud on läbi viia töid, mis on seotud kaitsealuste loomade massilise hävitamisega.

7. Aladei, mis on võetud riikliku kaitse alla kui lindude pesitsemis- ja peatumiskohad, on keelatud:

ala looduslike tingimuste muutmine (kuivendamine, järvede veepinna madaldamine), vete reostamine, jahipidamine kogu aasta vältel (välja arvatud röövlloomade ja lindude hävitamine organisieritud korras kooskõlas jahipidamise eeskirjadega), linnunemade kogumine, lindude hirmutamine ja pesade hävitamine, 15. aprillist kuni 1. septembrini roo niitmine ning roo ja rohu põletamine, kuni 15. juulini heina niitmine ja karjatamine. Enne 16. juulit võib heina niita vaid Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsuse igakordsel eriloal. Lindude massilise pesitsemise perioodil (15. aprillist kuni 1. juulini) on inimeste viibimine neis kohtades lubatud vaid eriti hädavajalike juhtudel.

H. LUIK,

Looduskaitse Valitsuse juhataja

KOOPIA
ÕIGE

